

TISOČ AEROPLANOV NAD ANGLIJO

Nemški letalci preiskujejo silo angleške obrambe

Včeraj so skoro ves dan v skupinah po 50 do 200 prihajali nemški aeroplani skozi nizke višave oblake nad okolico Londona. Opazovalci cenijo njih število na tisoč.

Prihajali so uro za uro in so najbrže preiskovali, kako dolgo bodo mogli Angleži zdržati. Niso se spuščali v boj, temveč so samo "strašili." Niso napadali Londona, ne pomolov ob Temzi, ne tovarn in vojaških naprav, kakor so delali do torka. Prihajali so in prihajali in kadar so se dvignili angleški Spitfires in Hurricanes, da se ž njimi spuste v bitko, so se skoro vedno obrnili in odleteli proti domu brez kakega boja.

Iz števila izstreljenih aeroplanov je razvidno, kako so Nemci premenili svojo taktiko. Dasi je priletelo nad Anglijo okoli 1000 aeroplanov, jih je bilo izstreljenih samo 10. Angleško zračno ministrstvo naznanja, da je bil izgubljen samo en angleški aeroplan, da pa ni bila povzročena nikakršna škoda.

Tudi nočni napad je ponehal

Kot navadno, so se tudi sinoči aeroplani zopet vrnili nad London, toda njih napad ni bil silovit, kot so bili prejšnji. Na London je bilo vrženih nekaj bomb in v predmestju so bile porušene nekatere hiše; tudi po drugih krajih Anglije so padale bombe, toda to ni bil več zračni blitzkrieg.

Nemško poročilo o napadih na Anglijo

Poročilo iz Berlina pravi, da so nemški aeroplani včeraj šestkrat napadli London ter so bombardirali letališča blizu Irskega morja, v Walesu in jugovzhodni Angliji. Bombe so zadele razna pristanišča, kakor tudi industrijska središča v Manchesteru, Birminghamu, Liverpoolu in Granthamu. — Nemci pravijo, da so uničili 17 angleških aeroplanov, sami pa so izgubili samo dva.

Angleži bombardirali nemške kraje

Angleški aeroplani so poleteli daleč nad Nemčijo in nad zasedeno Francijo ter so porušili mnogo tovarn in razbili železnice.

Angleško zračno ministrstvo naznanja, da so angleški letalci z velikim uspehom bombardirali Fokkerjevo tovarno za aeroplane v Amsterdamu ter perolejske čistilnice v Duesseldorfu, Kolnu in Gelsenkirchenu. Bombardirali so tudi Berlin.

NEMCI PREVZELI VODSTVO V AFRIKI

Angleški visoki časniki pravijo, da je nemško vrhovno poveljstvo prevzelo vodstvo italijanske kampanje skozi Egipt proti Sueškemu kanalu. Za to navajajo dva vzroka:

1. Nezmožnost italijanskega poveljstva doseči kak večji uspeh v Egiptu. Italijani so zavzeli Sidi Barrani, 75 milj v notranjosti Egipta in tam sedaj stojijo že nad dva tedna, ne da bi se mogli pomakniti dalje. 2. Nemcem se vpad v Anglijo ni posrečil, in bo treba počakati čez zimo; ko pa na severu vreme ni ugodno za vojevanje, bodo Nemci skupno z Italijani pričeli operacije v Afriki ter bodo skušali tekom zime zavzeti Sueški kanal, nato pa bodo spomladaj vrgli svojo skupno silo na Anglijo.

CHAMBERLAIN OSTOPIL

Pred zaključkom lista je prišlo po radio poročilo iz Londona, da je bivši ministrski predsednik Neville Chamberlain, ki je v Monakovem prodal Hitlerju Čehoslovasko, odstopil iz Churchillovega kabineta kot Lord President of the Council. Mnogi njegovi ministrski tovariši, ki so ga nekdanji podpirali v njegovi "pomirjevalni" politiki, so se zadnje čase odvrnili od njega in so zahtevali njegov odstop. In Chamberlain se je vklonil tej zahtevi ter zlasti še, ker je zadnje čase bolehen.

V Londonu so govorili, da bo najbrže prišel David Lloyd George na Chamberlainovo mesto.

Nadaljne omejitve v Italiji

Korporacijsko ministrstvo je izdalo nadaljne odredbe glede omejitve živil. Omejitve se tičejo presnega masla, olivnega olja, masti in vseh drugih maslobo. Vsak Italijan bo upravičen na mesec do pinta olivnega olja in do desetih unč masla.

Prof. Einstein postal državljani

Včeraj je slavnemu nemški učenjaku, profesor dr. Albert Einstein s svojo hčerjo Margot v Trentonu postal ameriški državljani.

Dr. Einstein je nedavno postavil nov nauk o privlačnosti teles ter je največji znanstvenik sedanjega časa. Ker je po rodu Žid, je pred Hitlerjem ubežal v Ameriko ter je postal profesor na Princeton vsehučilišču.

Dobra kupčija

Rudarska naselbina v Bear River, Colorado, ki je imela svoječasno 250 prebivalcev je bila prodana na dražbi. Za dva tisoč dolarjev jo je kupil J. E. Luttrell ter dobil za ta denar: 40 delavskih hiš, veliko občinsko hišo, dvonadstropno šolsko poslopje s trgovskimi prostori ter trinadstropni hotel z dvajsetimi sobami. Luttrell bo vse skupaj podrl ter bo prodal les in opeko.

Onstran morja

Nemci napovedujejo Angliji lakoto

Nek častnik v nemškem vrhovnem poveljstvu je rekel, da bo general "lakota" vko-rakal v Anglijo. S tem je hotel reči, da bo letošnjo zimo prišla nad Anglijo velika lakota. Iz te napovedi pa je tudi mogoče sklepati, da je Hitler za letošnji vpad v Anglijo in da se Nemčija pripravlja za zimsko obleganje Anglije. Nemška zračna sila ima z ozirom na Anglijo trojno nalogo: 1. da Londončanom ne dovoli nikakega oddiha, 2. da ovira izdelovanje vojnega materiala in 3. da poostri blokada, da ž njo prepreči dovoz potrebnih v Anglijo.

Nemške podmornice zopet na delu

V drugi polovici septembra so nemške podmornice bile zelo delovne, kajti angleška admiraliteta priznava, da je bilo v tednu, ki se je končal z 22. septembrom, potopljenih angleških in nevtralnih ladij s 131,857 tonami. V istem času pa je bilo potopljenih nemških ladij z 201,862 tonami.

Španska še ne gre v vojno

Po prihodu posebnega odposlanca generala Franca, njegovega svaka Ramona Serrana Sunjera, pravi neko poročilo iz Rima, da Španija še ni pripravljena, da bi vstopila v vojno proti Angliji na strani Nemčije in Italije.

Sunjera je imel takoj po svojem prihodu v Rim poldrugo uro dolgo konferenco z Mussolinijem in grofom Ciano in v Veneciji palači. Poglavitna naloga Španije v sedanjih vojnih boju naštevati arabske rodove v Afriki in Aziji k vstaji proti Angliji.

Irska republikanska armada

Policija v Belfastu na severnem Irskem je aretirala trideset članov prepovedane Irske republikanske armade. Poslani so bili na krov neke internacijske ladje, na kateri se nahajajo že dvesto članov republikanske armade.

Urad Almazanovih pristaveš

Državni departma je potrdil vesti iz San Antonia, Texas da je Francisco A. Cardenas, bivši guverner mehiške države Nuvo Leon, sklenil odpreti v Združenih državah urad, ki bo agiral za generala Juana Almazana, katerega noče sedanja mehiška vlada priznati, da je bil pri zadnjih volitvah izvoljen za predsednika. Cardenas se je prijavil državnemu departamentu kot zastopnik Almazana in mehiške narodne revolucionarne stranke. Urad namerava odpreti v San Franciscu. Urad bo širil "resnična poročila o položaju v Mehiki."

LA FOLLETTE BO PODPIRAL ROOSEVELTA

Znani progresivni senator je obljubil podporo sedanjemu predsedniku, istočasno je pa nastopil tudi proti Willkieju.

Zvezni senator Robert M. La Follette, Jr., je sporočil, da bo podpiral predsedniško kandidaturu Franklina D. Roosevelta in da bo tudi sam kandidiral na tiketu progresivne stranke za zopetno izvolitev. — Po vsem tem, kar vemo o predsedniških kandidatih, — je rekel senator, — se mi zdi, da je za vzdržanje ameriškega načina življenja najbolje, če ostane predsednik Roosevelt še štiri leta na svojem desedajšnjem mestu.

Po temeljitem premisleku sem se odločil, oddati dne 5. novembra svoj glas za predsednika Roosevelta, dasi sem v času varljive Coolidgeve prosperitete v senatu predlagal, naj bi nobenemu predsedniku ne bilo dovoljeno uradovati tri zaporedne termine. Ako promatram kandidata obeh velikih političnih strank, pridem do zaključka, da ne morem glasovati za drugega kot za Roosevelta. In zanj bom tudi glasoval.

V Washingtonu sta dva profesorja prava in neki metodistični škof pred senatnim justičnim pododborom dokazovali, da je potem posebnega amandamenta potrebno omejiti predsednikov službeni termin. Young B. Smith, dekan juridične fakultete na Columbia univerzi, Ignatius M. Wilkinson, profesor prava na Fordham univerzi ter metodistični škof A. W. Leonard iz Washingtona so pripravili šestletni predsedniški uradni termin.

Zaradi komunizma ga je razvednil

V Berkeley, Cal., je izjavil profesor Samuel C. May, ravnatelj urada za javno administracijo na državni univerzi v Californiji, da je razvednil svojega sina Kennetha zaradi njegovih komunističnih nazorov.

Na skupščini vzgojnega sveta, je njegov sin, ki je profesor matematike, priznal, da je član mladokomunistične lige in član komunistične stranke.

Stari May je rekel, da se je že par tednov bal te sinove izjave ter dostavil: — Vsak, ki me pozna, prav dobro ve, da se moji nazori povsem razlikujejo od Kennethovih. V sledetega sem sina razvednil.

Kenneth May je dobil študijsko štipendijo ter je skoraj leta študiral v Evropi. Ob tisti priliki se je navzel komunističnih nazorov.

Organizacije pod tujezemsko kontrolo

Poslanska zbornica in senat sta odobrila predloga, da se morajo prijavit generalnem pravdniku vse organizacije, ki so pod tujezemsko kontrolo. Pri tem ne gre samo za politične, pač pa tudi za vse druge organizacije.

CE BI NEW YORK LONDON

Ko bi New York bil danes London, bi setalec po 5. Ave. videl od Central Parka pa do Empire State poslopja na 34. ulici naslednje:

Na vsaki strani ceste razbita vsaka šipa v oknu, skoro vsako tretje poslopje porušeno ali zelo poškodovano. To je slika Pete Ave v Londonu — Oxford St. od Regent do Marble Arch.

Še vedno v New Yorku, pojdimo v delnji del mesta do Rivington St. ob Bowery. Podrta je vsaka hiša, okrog in okrog same razvaline. Mott St. je v razvalinah; na Foley Square je veliko sodnijsko poslopje porušeno. Podlična postaja pri City Hall je zaprta, toda tam je skritih pred bombami 10,000 prebivalcev dolinje New Yorka in tam počijo tudi spijo.

To je kratek pogled na New York — ako bi bil New York London.

CIO konvencija

John L. Lewis in James D. Carey, tajnik CIO, sta obvestila članstvo, da se bo začela narodna konvencija CIO dne 18. novembra v Atlantic City.

Delauski pregled

"ČIKAŠKI MASAKER"? — JA, PA KAJ ŠE!

Tisto, kar se je završilo na Spominski dan pred tremi leti, ni sploh imena vredno, pravijo čikaški mestni očetje, kajti mesto je toženo za 10 tisoč dolarjev odškodnine.

Pred tremi leti na Spominski dan so se završile v Chicagu krvave demonstracije. Takrat je bila stavka pri Republic Steel. Stavkarji so se zavredali svojih pravic, policija je bila pa precej objestna. V spopadu so bili usmrčeni trije stavkarji, večje število jih je bilo pa ranjenih.

Dogodki tistega dne so še vsem v dobrem spominu, in zgodovina delauskega gibanja jih pozna po imenu "Masaker Spominskega dne".

Takrat je uprava čikaškega mesta potegnila s policijo. Rečeno je bilo, da policisti niso mogli drugače ravnati in da so izpolnili svojo dolžnost. Stavkarjev pač ni bilo mogoče ukrotiti na noben drugi način.

Zdaj je pa uprava čikaškega mesta kar iznenada povsem drugačnega mnenja. Pravi, da se tista reč sploh ne sme imenovati izgrede, ki ga je vpriporila razjarjena družba, pač pa le "nepostavni sestanek" moških, žensk in otrok, ki so mirno jedli svoj sladoled in se po svoje zabavali.

Vzrok te temeljite izpremembe je tožba za 10 isoč dolarjev

"ROOSEVELT NAS PEHA V VOJNO!"

Tako je zatrjeval v Detroitu republikanski predsedniški kandidat Wendell L. Willkie. — Za odločnega branilca demokracije smatra Willkie angleškega ministrskega predsednika.

Wendell L. Willkie je govoril v Detroitu na zborovanju narodne zveze ženskih republikanskih klubov ter rekel, da New Deal čedalje bolj nasilno peha deželo v vojno.

Čimbolj nas tira predsednik v vojno, tem več ljudi pravi, da ne smemo sredi reke spreminjati priprave. Čemu smo prišli tako daleč? Mož, ki nas je spravil do tukaj, ni dovolj močan in vpliven, da bi nas spravil nazaj.

New Deal vlada potom nasilja in ustrahovanja. Če bom jaz izvoljen, bom zbral okoli sebe moč, ki vrnjuje v ameriški narod.

Churchillova vlada v Angliji, — je vzklil Willkie, — zavrača trditve, da se vlade ne sme spremeniti tekom krize.

Združene države naj izvolijo tako vlado kot je Churchillova! — je priporočal republikanski kandidat, ki je proslavljal Churchilla kot velikega in energičnega branilca demokracije.

Willkie je pozival poslušalce, naj pomagajo utrjevati vero v demokracijo.

— Tisočeri naših mladeničev,

— je izvajal W. Willkie, — je izgubilo vero v so-ljudi. — Ustanovili so komunistične skupine in dobivali pri tem pobudo od zgoraj.

Kandidat je poudarjal, da se administracija pri lovu na glasove poslužuje koruptnih političnih strojev, ki jih vodijo Flynn, Hague in Kelly-Nash. Nezaposlene, ki so odvisni od vladne podpore, ustrahujejo in jih silijo, da jim dajo svoj glas.

Delavstvu je rekel, da je nepravilno do večjega deleža v vladnih zadevah.

Willkie ni zadovoljen z delavsko tajnico Miss Perkins. Po njegovem mnenju bi moral to odgovorno službo vršiti moški.

V pogledu oboroževanja bi Willkie baje lažje sodeloval z industrijalci kot je pa to Rooseveltu mogoče. — Prav nič ne dvomim, — je rekel Willkie, — da bo najmanj devetdeset odstotkov tistih mož, ki jih je poklical Roosevelt v Washington, da bi mogli pospešiti produkcijo, oddalo meni svoj glas. Jaz vem, kako jih je treba organizirati, da se lotijo dela.

roto, da tisto sploh ni bila demonstracija, pač pa le nekoliko preveč razposajen party. Neki prodajalec bo pričel, da je prodal ljudem za petdeset dolarjev sladoleda. — Odvetnik poudarja, da so stavkarji korakali proti Republic tovarni, noseč ameriško zastavo in pojoč vesele pesni. V prvih vrstah so bile ženske in otroci.

Pred tremi leti je pričelo več uglednih čikašev, da so bili demonstracije "rdečkarji" in "agitatorji".

In policija je pričela takrat, da so stavkarji po dobrem premisleku in načrtu izvršili napad na policijo, stražarje Republic tovarno.

Toda, kakor rečeno, pred tremi leti je bilo tako, zdaj pa pač mora biti drugače, ker bo sicer moralo mesto plačati deset tisoč dolarjev odškodnine.

ARETACIJA DELAVSKEGA VODITELJA

Oblasti ga dolže, da je povzročil izgrede pred tovarno Triangle Conduit Cable Company v New Yorku. — Delavskega agitatorja je zadel kap.

V noči od sobote na nedeljo so v New Yorku aretirali Harryja Van Arsdala, upravitelja locala 3, International Brotherhood of Electrical Workers, ene največjih AFL organizacij. Aretiran je bil tudi delauski voditelj Fred Hanson in

še štirje drugi. Pri Triangle Conduit and Cable Company v New Yorku traja že šest tednov stavka in v zvezi z njo so se že večkrat završili krvavi izgrede. (Nadaljevanje na 4. strani.)

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lepš, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

ZBOROVANJE ODBORA AFL

V ponedeljek je začel v Washingtonu zborovati izvršni odbor Ameriške delavske federacije.

Glavno besedo je imel predsednik Green, ki je pozival unije, naj izžene iz svoje srede raketirje.

Glavni odbor je še storil svojo dolžnost, — je rekel, — zdaj naj pa se odbori krajevnih organizacij store svojo.

Greenu je pritril tudi Daniel Tobin, član izvršilnega odbora, ki je obenem tudi predsednik unije razvalalec.

Izvršilni odbor se pripravlja na letno konvencijo Ameriške delavske federacije, ki se bo začela 18. novembra v New Orleansu.

Kakor je bilo na drugi strani poročano, se bo istega dne začela tudi konvencija CIO in sicer v Atlantic City.

Nekateri po napredku stremeči delavski voditelji bodo zopet predlagali kakšno pot za delovanje med obema velikima delavskima organizacijama in za slovo v ameriškem delavskem gibanju.

Kakor vse kaže, bo pa ostalo le pri predlogih.

URUGUAY IN NACII

Najmanjša južnoameriška republika je Uruguay, ki meri 72 tisoč kvadratnih milj in ima le nekaj nad dva milijona prebivalcev. Ker je dežela zelo rodovitna, poleg tega pa tudi bogata na naravnih zakladih, ji nemški naciji že precej časa posvečajo veliko pozornost.

Stikajoč po prirodnih oporiščih v Južni Ameriki, so naciji sklenili, polastiti se Uruguayja. V ta namen so imeli že vse pripravljeno, toda urugvajska vlada jim je v zadnjem hipu prekrizala načrte.

21. septembra so urugvajske oblasti aretirale osem voditeljev nacističnega gibanja. Državni pravdnik Louis Alberto Bouzas je objavil proti njim osemdeset strani dolgo obtožnico.

Obtožnica je posledica preiskave, ki jo je vršila izza meseca maja posebna komisija urugvajskega parlamenta.

V nji dolži urugvajska vlada nacije, da so vzdrževali v republiki podružnico nemške narodne socialistične stranke, ki je dobivala svoja povelja iz Berlina; da je republika Uruguay označena v nemških nacističnih dokumentih kot "pokrajina Uruguay"; da so člani podružnice prisegli zvestobo Adolfu Hitlerju; da je imenoval voditelje te podružnice dr. Ernst Wilhelm Bohle; da so bili v Berlinu določeni celo učitelji za nemške šole v Urugvaj, ter da je bil odkrit načrt vojaške vstaje proti vstavi vladi republike Uruguay.

Vstaja je imela izbruhiti že konci meseca junija, pa so Združene države pravočasno poslane v Montevideo, glavno mesto Urugvaja križarji "Quincy" in "Wichito".

Upati je, da bo urugvajska vlada razkrila vse podrobnosti te zarote in da bo sodišče izreklo nad zarotniki obsodbo, ki bo vzela nacijem v drugih južno-ameriških deželah sapa in jih odvrnila od sličnih poskusov.

MEHIKI PRETI DRŽAVLJANSKA VOJNA

Prejšnja nedelja je bila zelo važna za sosednjo republiko Mehiko. — General Avila Camacho je bil med krvavimi izgredi, vršečimi se po dvajsetih okrajih glavnega mesta proklamiran za predsednika mehiške republike. Izgrede je vojaštvo le s težavo zatrla.

Camacho bo nastopil svoj urad dne 1. decembra. To se bo najbrž zgodilo sredi državljanske vojne, kajti general Almazan, Camachov fašistični nasprotnik, pravi, da ne bo pod nobenim pogojem pustil upravljati deželo človeku, ki je bil izvoljen na nepostaven, sleparski način.

Pa še nekaj drugega izredno značilnega, se je zgodilo v nedeljo. Odstavljen je bil nekronani kralj mehiške delavske federacije, komunistični voditelj Toledano. To dejstvo bo še p-večalo skrb in zadrege predsednika Cardenasu in njegovega izbranca Camacha. Velika večina delegatov Delavske federacije je glasovala proti njemu. Na njegovo mesto je bil izvoljen zmeren socialist.

V predsedniški kampanji je podpirala Camacha komunistična stranka, poleg nje pa tudi buržuazna mehiška revolucionarna stranka in približno milijon strokovnoinjskih delavcev pod Toledanovim vodstvom.

V zadnjem času se je začelo prijateljstvo med Cardenasom in komunisti krhati, kajti komunisti so zahtevali več kot jim je Cardenas mogel oziroma hotel dati.

Avila Camacho ni bil komunizmu nikdar kaj prida naklonjen, posebno pa ne mehiškemu komunizmu, ki je nekakšen svojevrsten pojav.

Atentat na Leona Trockega je nedvomno precej zrahljal zveze med Cardenasom in komunisti.

Predsednik, ki je po prepričanju odkritosrčen liberal, je ponovno svaril Toledana in drugega komunistične voditelje, naj proti Trockemu ničesar ne začnejo.

Harte, tajnik ruskega izgnanca, je bil usmrčen kakšne tri mesece prej, predno je Cardenas ponovil svoje svarilo.

Priznanja morilca Jacksona so pa pordile Cardenasu v veri, da je ruska tajna policija zasnovala in naročila umor.

Neoziraje se na nedeljske izgrede, vlada v Mehiki zaenkrat mir, ki je pa silno sumljiv ter je le nekakšen mir pred viharjem. Časopisi, posebno pa tisti, ki izhajajo pod pokroviteljstvom Standard Oil, namigujejo na vstaje in revolucije.

V splošnem se Mehika obrača proti desnici, ne glede na to, kdo bo njen bodoči predsednik. Republika bo opustila marnikaj, kar je bilo storjenega v zadnjih letih.

Iz Jugoslavije

Ubil je človeka za prazen nič.

Pred dnevi se je v gostilni na Kiseljaku pri Bistrici v Bosni pripetila žalostna, ki je tako značilna za vročo kri naših južnjakov. Kmet Ivan Britvar je na povratku s sejma stopil v krčmo, kjer je njegov sosed Jo-

šić Širić pravkar z golim nožem podil po sobi 15 letnega Nedelj-

ka Veselinovića. Britvar je planil na Širića in ga razorožil.

nato pa je v družbi posedel pri-

šljen žganja in pokramljal o-

dogodku. Izenada se vrata od-

pro in Širić, ki se je bil prej umak-

nil, je stopil na prag s vprašanjem: "Kje je moja ru-

ta, v kateri sem imel zavezanih 15 din?" — "Nismo jo videli,"

je odgovoril kmetje, a Širić je obdolžil Britvarja, da mu jo je vzel.

— "Plačal mi boš," je zagrozil in izginil. Ko se je Britvar

pozneje vračal s sosedi proti domu, ga je ob poti pričakal Širić s svojim sinom.

— "Ravno tebe iščem, Ivan," mu je dejal. — "Če nočijo ostanek živ-

te bom hranil s samim mešom in sladkorjem, dokler boš živ-

el." Po teh besedah je planil nanj in mu zadel z nožem tri

velike rane, iz katerih je v curkih bila kri. Ko je Britvar ob-

ležal v nezavesti, je Jozo pokleknil k njemu, ga poljubil in

dejal: "Odsedel te bom. Ti pa mi oprosti to svojo kri." Potem

je šel in se sam javil žandar-

jem.

Prijateljska zvestoba do zločina.

Policija je aretirala znanega beograjskega sportnika, zaob-

uega uradnika Nikolo Vujana, ki je svojemu prijatelju Petru

Pušinu pomagal izvršiti roparski napad na profesorja višje

pedagoške šole dr. Miloša Moskovljevića, da bi na ta način

podil do denarja in bi se lahko odpljal k svojim staršem v

Valjevo. Pušin je Vujanu po-

tožil, da je brez fika in da bi se rad odpljal domov, ter ga

povprašal, ali ve za koga, ki bi se ga izplačalo napasti in oro-

pati. Vujan mu je odvrnil, da ne ve za nikogar, a ko sta malo

pozneje šla po ulici in je Vujan spostljivo pozdravil prof. dr.

Moskovljevića, s katerim se že dobro poznata, ga je Pušin

vprašal, kdo je ta gospod. "Pa misliš, da ima denar?" je do-

stavil. "Mislim, da ga ima," je odvrnil Vujan, saj je profes-

or in ima svojo villo. Od kra-

ja se je Vujan branil sodelova-

ti pri roparskem napadu, na-

zadnje pa je le bil pripravljen, da prijatelju stori uslugo.

V poznem večeru sta vdrila v profesorjevo villo v Neboljšini

ulici a profesor, ki je precej mo-

čan človek, se je prebudil na ropot in se je napadalcema po-

stavil krepko po robu. Pušin mu je z nekim trdim predme-

tom sicer zadal nekaj hudih ran, nazadnje pa sta morala

pobegniti praznih rok, ker je profesor na ves glas klical na

pomoč. Naslednji dan je poli-

cija Vujana aretirala, Pušin pa je pobegnil.

Blazen orožnik z bajonetom na padel zaročenko in druge

potnike v vlaku.

Nedavno je pri postaji Ra-

ška gora na progi Dubrovnik—Sarajevo prišlo v nekem vago-

nu potniškega vlaka do strašne panike. V kupcu 3. razre-

da se je vozil žandarmerijski kaplar, Jure Dejanović iz Bo-

ke Kotorske, ki je nekaj obolel, pa sta ga njegova zaročenka

Ruža Krstanovića in bolni-

čar spremljala v Sarajevo v bolnišnico. Ko je vlak zavo-

zil na postajo Raška gora, je Dejanović iznenada potegnil

bajonet, navalil na svojo zaro-

čenko in ji zadal nekaj ran po rokah. Ko je dekle zaklicalo

na pomoč, so se potniki prepla-

šeni razbežali na vse strani.

Najbrž bi prišlo do pokola, če bi o pravem času ne prihitel o-

rožnik, ki je spremljal vlak.

Vrgel se je na Dejanovića in ga razorožil. Kaplar se je ta-

kvoj pomiril, in ko je videl kr-

vave Ružine roke, je rekel, da ne ve, kako je vse to prišlo sa-

mo to ve, da mu je kri udarila v oči. Dejanović se je čisto

potiril, na lepem pa je vno-

vič planil pokone, začel z bajonetom tolči po oknih in po-

di potnike iz vagona. Z veliko težavo sta ga dva orožnika u-

streljali.

Rada bi izvedela

za MARJO (kako se piše, ne vem), s katero sva skupaj po-

tovale iz Trsta s parnikom Sa-

turnia in smo 8. maja, 1938 od-

potovali iz Napolja. Doma je

bila iz Trebi in je potovala k

svojemu možu v Clevelandu,

O. Jaz sem potovala s svojim

sinom Marijom k svoji sestri

Suman v Norwood, Mass. —

Prosim, da se zglosi na naslov:

IVANKA LACH, c. of John

Suman, 6 Rock Hill Street,

Norwood, Mass.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenie Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

krotila. V Sarajevu so Ružo Krstanovićevo prepeljali v bolnišnico, Dejanovića pa izročili v imobilnico.

Tragična smrt kmeta.

V Tolstaveu pri Krupnju je živel kmet Vidoje Milovanović, ki je bil človek posebne vrste.

Pred 15 leti se je oženil, a ker mu žena ni rodila otroka, jo je

napodil iz hiše. Poiskal si je drugo, a ta mu je bila preveč

živa in temperamentna in jo je prav tako pogljal čez prag. Na-

to je vzel k sebi 20-letno Cveto Krstanovićevo. Cveta je bila

poročena in je bila noseča, a prav to je Vidoja najbolj nave-

zalo nanjo. Ko je rodila otroka, je dal takoj del svojega po-

sestva prepisati nanj. Čez čas pa se je naveličal obeh, pa je

zahteval od žene, naj mu vrne papirje o prepisu, naj pobere

šila in kopita in izgine. Cveta se mu je pogumno postavila

po robu, kar je Vidoja hudo raztogotilo. Pobral je stol in

navadil na ženo, ona pa je zbe-

žala na dvorišče. Tam je bila prislonjena sekira, in ko je Vi-

dolja, ki je bil močan in nasilen človek, s stolom v roki prihitel

za njo, je s sekiro mahnila po njem in mu presekala vrat, da

je kmalu izkrvavel.

Iz Slovenije.

Obesil se je oče — sin znorel.

V Spodnjem Dolžu pri Mi-

slinju je naproday posestvo An-

tona Kotnika, ki sedi v mari-

borski kaznilnici zaradi umora

svoje žene. Za posestvo se za-

nima veliko kupcev. Ker je

zelo zadolženo, je šlo na draž-

bo. Vmes je takega upnika, misleč, da je edini, plačal kmet

Ivan Grobelnik iz Sp. Dolča.

ne da bi šel kaj gledat na sod-

nijo, kdo je vse na posestvu

vknižjen in za koliko. Komaj je bil plačan en upnik, je

na Grobelnikovo velike začu-

denje pogljal posestvo na dražbo drugi. Zdaj se je šele Gro-

belniku posvetilo, da posestvo še ni plačano in da je treba

vendarle pogledati v zemljiš-

knjigo. Videi je, da je preza-

dolženo, in da se mu ga ne spla-

ča kupovati in plačati vse dol-

Marsikdo si bo mislil, da ga ni priseljenca, ki bi pozabil najvažnejši dan svojega življenja, pa se še vedno taki dobe.

Kateri dan je najvažnejši v življenju priseljenca? Nedvo-

mnno tisti, ko je krenilo njegovo življenje v povsem novo

smer ter dobilo povsem drugačen namen in pomen. To je dan njegovega prihoda v Ame-

riko.

Toda, da ne bom delal nikomur krivice, moram priznati, da se nekaterih dogodkov ti-

stega dne vsakdo živo spomi-

nja, pač je pa temu ali onemu ušlo iz spomina leto, mesec in dan, ko je prvič stopil na a-

meriška tla. In ime parnika. Ljudi, ki so to pozabili, je pre-

senetljivo dosti.

Najbolje bi bilo, če bi vsa-

kemu ob prihodu na Ellis Is-

land vtetovirali v roko ali kam

drugam ta nadvse važen da-

tum, toda ameriške oblasti tega ne delajo, ker so pač prepi-

čane, da kaj takega sploh ni mogoče pozabiti.

Toda važno je, da se vsak spominja tistega dne, ker mo-

ra ob raznih prilikah točno od-

govoriti na vprašanje: Dan, mesec in leto prihoda v Zdru-

žene države. Ime parnika, ki vas je privedel sem.

Pri iskanju državljanskih pravic je treba to vedeti, in če

inozemec ni prošil za držav-

ljanstvo, mora te dni odgovar-

jati pri registraciji.

V uredništvo prihaja nemalo tozadevnih vprašanj. Urednik

nima nobenega seznama naših ljudi, kdaj in s katerimi pa-

rove z obrestmi vred. Vse to mu je šlo toliko na živce, da se

je pred kakima dvema meseca-

ma poskušal dvakrat obesiti, vendar so ga domači vsakokrat

pravočasno opazili in rešili.

Nekaj časa je bil še precej mi-

ren, vendar so ljudje skozi opa-

žali, da z njim ni vse v redu. Posebno čuden je bil zadnje

dni. In res se spet obesil. Do-

mači so ga pravočasno našli in rešili. Čez nekaj časa je to spet

ponovil. Tudi drugič so ga re-

šili. Potem se najbrž niso več

nadejali, da bo še do časa pri-

šlo. Toda Grobelnik je še v tretje vzel vrv. Predno so ga

domači pogrešili, je že izdihnil.

K temu se je pridružila še ena nesreča. Zblaznel je tudi po-

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za četrtkovno številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli. Ker zanimajo vse naše bralce in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

GLAS IZ ROCK SPRINGS, WYO.

Mimajo je že precej časa odkar je “Glas Naroda” poročal novosti iz naše naselbine. Se danja konvencija JSKJ je pa pravila Rock Springs, Wyo. v nekako osrednje, posebnost za to, ko se bo po 4 letih zborovanje vršilo v našem mestu. Rock Springs, Wyo., ni bogve kaj zanimiv za one, kateri so vajeni krasnih mest in lepega polja, največ pomenljiv pa je, ker je nekako središče premo-garske obrti jugovzhodni del države Wyoming. Pred leti so bili večinoma premo-govniki o-krog mesta, po številu 7, danes sta še samo dva. Dasi ne bo zanimalo vseh bralcev, ven-dar navedem podrobnosti le-žišča raznih premo-govnikov. Zanimalo bi pa mogoče vse one, kateri so tukaj prislužili denar, da so kupili zemljo v raznih državah, ter za one, kateri so se izselili ter so po dol-gih letih nikdar več vrnili. Bliznji premo-govniki se na-hajajo razkropljeni okrog hribočkov: Lion Coal Co. 2 mil-je, Colony Coal Co. 2 milje, Queally Gunn 4 milje, Gunn 5 milj, Dines 14 milj, Reliance 11 milj, Winton 20 milj in Superior 28 milj. Vse te male ali večje naselbine so pritok za Rock Springs. Ker sem ravno pri tej edini industriji te okolice, pripom-nim razliko med raznimi pre-mogarskimi družbami. Union Pacific Coal Co. je edina, da poseduje železnico, vse druge morajo prispevati za odvoz pridelkov. Druga razlika je zaposlenje, to je, da razven Union Pacific niso nikdar va-ren, da te brene in hajdi po do-lini. Tako se je nam večinoma Slovenem pripetilo pred tre-ni leti, to je pri Colony Coal Co. Pred nekaj leti je vodotok, takozvani Bitter Creek, pre-plavil bregove; tam je prizade-la voda Slovenem veliko ško-

de, nakar so bili primorani se izseliti na višje mesto, to je na vzhodno stran. Nova lepa po-slopja, zeleno drevje, so v res-nici krasote one okolice. Spo-četka sem omenjal središča vseh pritokov. Jugovzhodni del države je Rock Springs. Mogočna že-leznica, katera teče skozi sre-dino mesta, je dosedaj bila ve-lika ovira mestnega prometa. Naj omenim rekord, da je v 24 urah drvelo skozi mesto 94 vla-kov. Letošnje leto so pričeli gra-diti, kar mislijo da bo tudi dokončana zgraba, dva sub-way in nadeestni most za pro-met. Delavske razmere so skozi poletje bile slabe, sedaj v bli-žujoči se jeseni je znatno bolj-še. Pozdrav brateljem “Glasa Naroda.” Louis Taucher.

ZINKA MILANOVA V CHICAŠKI OPERI.

Slavna hrvaška pevka, kate-rita je ravno izvršila triumfalno turneje po Južni Ameriki in bi-la odlikovana z lavorikovim ven-cem v “Colonu” v Buenos Airesu, je bila ponovno najeta za redno operno sezono Metro-politan opere v New Yorku. Ravno tako je bila najeta za prvi večer, ko se začneja pro-slava jubilarne 30-letnice čikaške opere, v soboto 2. novemb-ra t. l. Ob tej priliki bo nasto-pila v Verdijski “Aida” v gla-vni vlogi in s tem ponovno po-večala slavo sami in svojemu hrvaškemu narodu, kakor tudi celi jugoslovanski umetnosti v tej veliki in prijateljski zemlji. Brez dvoma bo naša slavna umetnica nastopila večkrat na odru v Chicagu, posebno na različnih koncertih, ko bodo lahko jugoslovanski poslušalci uživali milozvočne domače pes-mi. Saj ravno ona, kot slav-

ček, ki se ne da nadkriliti v svojem petju, je zmožna vzbu-diti zanimanje s svojim izrazi-tim nastopom in razveseliti slehernega poslušalca. Ob tem nastopu operne pevke na čikaškem odru se bodo gotovo zbra-li okrog nje vsi od elite Sred-njega Zapada, ki se zanimajo za to stvar. Vemo, da bo žela veliko in zasluženo priznanje, s katerim se bodo poleg umet-nice lahko ponašali vsi Jugo-slovani v domovini in še bolj v tej zemlji.

PEVSKI ZBOR NA RADIO.

V nedeljo popoldne od 1.30 do 2. popoldne bo pevski zbor “Rožmarin” iz Ambridge, Pa., pel na radio postaji v Pitts-burghu, Pa., WWSW, 1500 ke.

VAŽNO NAZGANILO

Kot običajno vsako leto, ta-ko je tudi za letošnje veliko prireditve v proslavo našega največjega praznika Narodne-ga Ujedinjenja Jugoslavije ve-liko zanimanje od strani naših društev, kakor tudi od strani posameznikov. Tozadevna le-tošnja prireditve se vrši v ne-deljo dne 1. decembra 1940 in sicer, kot običajno v znani ve-liki Arlington dvorani na 23 St. Marks Place (8th St. med 2. in 3. Ave) New York City. Na tem mestu je sedaj ape-liram na vsa naša društva, ki so že prejela pisma, ali ki še niso, da zagotovijo posleže svoje delegate ali zastopnike na prihodnjo sejo v soboto dne 26. oktobra 1940 v prostorih Mr. Mirko Stipičiča, 559 West 42nd St., New York City. Začetek te važne seje bo točno ob 8. uri zvečer. Na tej seji se bo najprvo iz-volil odbor, nato se bo skuša-lo kar največ ukreniti glede velikega programa, kakor dru-ga važne stvari. Vseled česar vas ponovno naprošam, da se te velevažne seje udeležite v velikem številu, ker kolikor več nas bo, toliko boljša bo prireditve. Naša slovenska društva so se dosedaj še vsako leto odzvala v velikem številu za sodelovanje pri sličnih pri-reditvah, ker so se vedno za-vedala svoje narodne dolžnosti. Uverjen sem zato, da se bodo tudi letos odzvala polnoštevil-no, še posebno iz razloga, če pomislimo, da v Evropi še ved-no divja vojna vihra, ter ste-guje svoje požrešne kremplje tudi po naši mili domovini Ju-goslaviji, da jo pobaše v svojo nikdar nasičeno malho, kar upajmo, da do tega ne bo ni-kdar prišlo. Zato pa je letoš-nje leto tem večja naša dolž-nost, da sodelujemo skupno v bratski slogi pri tej prireditvi ter pokažemo, koliko nam je pri srečanju naša domovina Ju-goslavija, iz katere prihajamo kot ponosni slovenski, odnosno jugoslovanski narod. Poglej-mo druge podjarmene narode, kako strašno trpe pod železno roko tujca, ki po njihovi krva-vo si priborjeni zemlji gospo-dari. Pomislimo, kako nam bi bilo pri srečanju se isto zgodi z našimi sorodniki sobratji, ki sedaj še lepo svobodno žive pod okriljem naše dične Jugo-slavije. Zato pridimo vsi iz-voljeni delegatje in posamez-niki, vsakdo je dobrodošel, ki ima dobre ideje, na to vele-važno prihodnjo sejo, ki se vrši, kakor zgoraj označeno, v soboto dne 26. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih Mr. Mirko Stipičiča, 559 West 42nd St., New York City. S sobraskim pozdravom, Anthony Svet, poročevalec.

V SLOVENSKEM DOMU na 36 Danube St., v LITTLE FALLS, N. Y.

SE VRŠI

POJEDINA kot tudi PLES

5. OKTOBRA, 1940 — ZVEČER

VABLJENI STE VSI SLOVENCI IN PRIJATELJI OD TU IN IZ OKOLICE, DA SE KOLIKOR MOGOČE UDELEŽITE TE PRI-REDITVE.

IGRAL BO TUKAJŠNJI ORKESTER

JEDI IN PLAČE BO DOVOLJ NA RAZPOLAGO

Vstopnina za odrasle je 55 centov; za otroke pa 30 centov

Toraj na veselo svidenje!

Za Odbor — Frank Masle, tajnik.

SLOVENSKA PRIREDITEV V BROOKLYNU

Bliza se hitro čas, ko se bo-do pričele slovenske jesenske prireditve ter nadaljevale v te-denskem redu do konca leta. Ker pevsko in dramsko dru-štvo “Domovina” nikdar ne zaostaja v tem oziru, želimo po-ročati, da se že sedaj priprav-ljamo in trudimo, da zagotovi-mo popolni uspeh naši priredi-tvi, katero bomo imeli v nede-ljo 3. novembra v Slov. Nar. Domu, 253 Irving Ave., Brook-lyn, N. Y. Program se bo pričel ob 4. popoldne s lepim petjem naše-ga društva “Domovina.” Tem-u bo sledila dolga in poseb-

no zanimiva igra v štirih de-ja-njih “Turški križ.” K tej igri bodo prispevali v velikem številu člani dramatičnega dru-štva “Domovina”, kateri bo-do igrali v turških in kranj-skih nošah. Po igri pa bo pro-sta zabava in ples. Podrobnosti te prireditve bomo o pravem času spet po-ročali v tem listu. Torej rojaki in rojakinje, ne zamudite te naše predstave 3. novembra, ker vam bo zagoto-vljen popolnoma prijeten ve-čer. Z rojaskim pozdravom Tomaž Bertok, poročevalec.

“ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA...”

V Milwaukee, Wis., je po dolgem bolehanju umrla po-znana rojakinja Mrs. Alojzija Šenica in sicer je izdihnila svojo dušo 19. sept. Pokojna je bila doma iz vasi Drganja Sela, fara Toplice na Dolenj-skem. Živela je precej časa v Calumet, Mich., pozneje še ne-kaj let v Milwaukee. Zapušča žalujočega soproga, enega sina, dve hčeri in nekaj drugih so-rodnikov.

V Presto, Pa., je po dolgi bo-lezni umrl Anton Vidmar, star 60 let in rojen na Gornjem Braniku pri Kranju. V Ameriki zapušča brata, v starem kraju pa sina.

V naselbini Smock, Pa., je pred dnevi umrl rojak Anton Papež, v starosti 46 let. Zapu-šča ženo, dva sinova in tri hče-re ter brata, v Slovani sestro, v starem kraju pa tri brate in dve sestri.

V Darragh, Pa., je dne 23. septembra umrl za srčno hibo John Baher, star 52 let in do-ma iz Kvasice pri Črnomlju v

Beji Krajini. V Ameriki je bi-val 35 let in zapušča dva bra-ta in sestro.

V Gallup, N. M., je nedavno v bolnišnici umrl rojak Ste-phen Koltzman, star 58 let in rojen v Konjicah na Štajer-skem. V Ameriki je bil od svojega 8. leta. Bil je zave-den delavec in pri velikih pre-mogovnih družbah je bil na čr-ni listi zaradi aktivnosti v stavkah.

V Forest City, Pa., je za ru-darsko sušico umrl Louis Osta-nok, star 46 let in rojen v Dobu pri St. Vidu pri Zatični na Do-lenjskem.

V Broughton, Pa., je umrl pred dnevi rojak Peter Stanov-nik, star 54 let, samec, doma iz Čimca pri Kranju, kjer za-pušča brata.

V Chicagu, Ill., je dne 27. sept. umrla Mrs. Anna Jurkas, stara 67 let in rojena v Cer-kljah pri Krškem na Dolenj-skem.

KNJIGE v angleščini.

NE ZAMUDITE TE PRILIKE

po izvanredni ceni

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

vključno 250 FOTOGRAFIJ

NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNAR-SKI VEŠČAKI IN IZDAL

E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Ena sama knjiga, ki vam nudi vsebino cele vr-ste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporabli-va, kot katerakoli druga vrtnarska knjiga.

Čudili se boste in veseli boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA pouči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni izpuščeno prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskušeno, tako da je vse popolno, jasno, priprosto, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, prikladna in lahko razumljiva. Preiskusite jo kar najbolj natančno sami. Prepričali se boste, da boljše vrtnar-ske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

\$4

NAJZANIMIVEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA

THE ILLUSTRATED WORLD HISTORY

1152 Strani — 1000 Fotografij

Ta knjiga obsega 1152 strani in ima okoli 1000 zgo-dovinskih listin in mnogo zemljevidov. Vsebuje naj-važnejše dogodke iz prvih zgodovinskih časov, pa do današnjih dni. — TO JE NAJPOPOLNEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA. (Ta knjiga je posebno tudi zanimiva in koristna za učence v višjih šolah, ker jim v vsakem oziru pomaga pri njihovem uče-nju.)

ČUDILI SE BOSTE KO BOSTE KNJIGO VIDELI: VEZAVA je v najlepšem imitacijskem usnju.

Pomislite! Samo \$1.50

PRESKRIBITE SI TO KNJIGO ŠE DANES!

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE:

22,000 RAZLAG in 1200 SLIK

Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti raz-lago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.

CENA SAMO \$2

(Poština plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

218 West 18th Street, New York, N.Y.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev pr. moženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši nasel-bini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Obiščite Slovenske Prireditve!

ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIH ČL ANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRU

V METEŽU

— Roman. — Spisala: MARLJA KMETOVA. —

12

"Pisarna gor, pisarna dol — in družba in dame in tako dalje — a Gornik, pomni; čeprav v Ameriko — a izginil ne bom za vse večne čase. Tak Tino pozdravi, lepa je bila nekoč in adijo vsi skupaj!"

(Kakor je bil prišel, je spet odšel in vsi so zrlji za njim. Pire je pripomnil:

"Evo, gospod profesor Rižnar; zakon je edina trdna podlaga — kaj? Hahaha!"

"Ejeme ne motijo," je mirno dejal Rižnar in Melanija je pripomnila:

"Neokuži ste, gospod doktor," in je odšla z možem.

"Glej, glej, — gospa Melanija ni kamsibodi!"

"Jaz je ne maram," je dejala Poldi.

"Meni je všeč," je odvrnil Pire. Poldi je zardela in šepnila strastno:

"Tobi ne sme biti všeč; le jaz, da veš!"

"O!" je z zaničljivim izrazom zategnil Pire in dejal:

"Kaj ste se preplašeni, gospod Gornik?"

"Ne. Jezen sem!"

"Nikar, gospod Gornik," je povzela Meta. "Pojdite, greva. Avto me čaka spodaj, pa vam bo malec nagle vožnje dobro storilo."

"Hvala. Zares, prav imate!"

Pire je požugal s pristom, rekoč:

"Nekje prebiva prelepa gospa . . ."

"Gospod doktor — vidim, da ste že precej utrjeni, kdaj pridete počivat?" je prerazala besede Meta.

"Počivat? Kako meni — počivat?" se je vznemirila gospa Poldi.

"Da, prav — bom prišel" je odvrnil Pire in Gornik in Meta sta odšla.

"Hvala Bogu, zdaj sva sama," je zavzdihnila Poldi in se ovila Pireu krog vratu. Pire jo je v hipu pogledal začuden, a je stresel z glavo in dejal:

"Pusti — tudi jaz pojdem. Ne vem, zakaj nisem še odšel. Lahko noč!" Ze se je hotel okreniti proti vratom, a Poldi se ga je še te-neje oklenila in dejala:

"Ivan, lepo prosim, ostani še. Ves večer nisem imela ničesar od tebe in tako hrepenim po tebi!"

Pire se je nasmehnil, sedel v naslonjač in dejal:

"Prav. A črne kave mi prinese in likerja in cigarete."

"Ah — kaj, kaj?" Poldi je vsa vesela hotela pozvoniti.

"Ne, sama prinesi — ali grem. Ne maram zdajle služkinj krog sebe."

"Kakor želiš, Ivan, kakor želiš," in že je odhitela. Pire pa je zgrubančil čelo in zamrmral: "Kako nori!"

Poldi je kmalu prinesla, kar je želel Pire, je sedla poleg njega in vprašala:

"Ti je všeč vse tako, kakor sem pripravila?"

"Bom videl," je kratko odvrnil Pire in nadaljeval:

"Več, tisto, kako hrepenim po tebi in vse ovijanje rok vratu mora prenehati."

"Ivan! Za božjo voljo, kaj ti je? Kaj sem ti storila?"

"Ne jadicuj! Kar sem rekel, sem rekel in ne izprašuj. Če namreč hočeš, da še kdaj pridem."

"Ivan, moj Bog, zakaj me mučiš?"

"Ti mene — a se ne dani. Meni je že vse to zoprno — in — saj res, saj tudi ne bom več prišel semkaj."

"Noruješ se, poznam te in ne verjamem ti."

"Kakor hočeš, a jaz mislim vse resno. Ne poznaš me pa prav nič."

"Zakaj me žališ in mučiš? Kaj sem ti odveč?"

"Odveč."

Poldi je prebledela. Pireu pa sta se pretegnili ustnici v zaničljiv nasmeh

"Ali ti je šla Melanija v glavo?" je povzela robato Poldi.

"Mogoče."

"Ali morda tudi Meta?"

"Tudi mogoče."

"Ah — zdaj vem, Tina!"

"Zelo mogoče."

Poldi si je grizla ustnice, drgetala je po vsem životu in nemirno udarjala z nogo po tleh.

"Tako," je dejala monotonno, "veliko zabave želim."

"Hvala," Pire se je priklonil in izpil čašico likerja.

"Zares," je povzel nato. "Melanija je zanimiva; itiste ostro začrtane obrvi, ozki, blede obraz in vse rezajoče besede so mi zelo všeč."

"In meni je zoprna."

"Da — zato še bolj. — Meta ima krasno hišo, se zna lepo, elegantno obleči."

"Ina avtomobil . . ."

"Vsa čas tudi avtomobilu, res je. Tina je krasotica, je ločena žena in je polna kipečega življenja. — Vse so jako in zelo zanimive."

"Jaz pa . . ."

"Ah, Poldi — ti — pa kaj bi pravil!" Zamahnil je z roko in si prižgal cigareto.

"Vse srečo torej," je povežla Poldi, a besede so se ji tresle in mrazilo jo je. "Vse srečo — vse srečo . . ."

"Hm — hvala, hvala." Pire je opazoval Poldi skozi kolobarčke cigaretnega dima in potresal z nogo. Poldi pa je hipoma vstala in skoraj zavpila:

"Ne!"

"Kaj pa — ne?" je malomarno vprašal Pire in niti z očesom ni trenil.

"Tako me ne loči mučil."

"In zakaj, če snem vprašati?"

"Ker te ljubim."

"Pah!"

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Rekorderka sreče

Na svojem lovu za novimi rekordi so Američani odkrili nov, res nenavaden rekord: rekord sreče. Najsrečnejša oseba na svetu je po pisanju ameriških listov Miss Dulcie Farrova iz Los Angelesa, komaj 18 letno dekle. Ta srečna Miss je zapored štirikrat podedovala in zadela dobitke v dveh loterijah, tako da je v kratkem času 16 mesecev zbrala več nego milijon dolarjev, med tem ko ni imela prej tako rekoč niti prebite pare.

Do decembra 1938 je bila Miss Dulcie popolnoma neznan, skromna tkalka, sirota, ki je v neki tovarni platna zaslužila komaj štiri dolarje na teden. Stanovala je pri nekih starih zakoncih, ki sta ravnala z njo kakor z lastno hčerjo. Na dan pred božičnim praznikom je Dulcie prejela brzojavko iz Bostona, ki jo je obveščala, da je tam umrla njena teta in da ji je pripadlo vse njeno imetje v znesku 40.000 dolarjev. Mladot deklet še vedelo ni, da ima teto, kajti mati ji ni nikoli govorila o svoji sestri, ki je v mladih letih pobegnila z doma in se ni javila več. Po tem lepem božičnem darilu je deklet, čeprav malo nerado, zapustilo tovarno in se odpeljalo v Boston, da uređi zadevo glede tete dedščin.

Komaj je bila nekoliko dni tam, je prispela vest, da je v Oregonu umrl nekdo, sorodnik njenega očeta in ta sorodnik ni imel nobenih otrok ali drugih dedičev, tako da je njegovo imetje v vrednosti pol milijona dolarjev pripadlo Farrovi.

Ta nenavadna sreča Farrovi nikakor ni zmešala glave. Po nasvetu svojih odvetnikov je svojo glavno previdno nalogo. Reporterji pa so zvedeli o njeni sreči, in so navali na njo, največji dnevniki so na široko poročali o njej. Njena slava je dosegla višek, ko so lahko sporočili, da je zadela tudi glavni dobitek neke dobrodelne loterije v New Yorku. Od svojega odvetnika je vzela bolj iz vljudnosti nego iz kakšnega drugega razloga deset srečk iz loterije in s tem je zadela 100 tisoč dolarjev.

Tedaj je hotela velika modna tvečka v New Yorku izkoristiti Miss Dulcie za reklamne namene, ponudila ji je 10.000 dolarjev plače in pri tem ne bi imela nobenega dela, samo srečo naj bi prinašala. Kamalu potem ji je pripadla dedščina v znesku 50.000 dolarjev, ki jo je zapustil neki prijatelj njene družine. Mož je bil nekoč Dulcie, ko je bila še majhna, uječal na kolenih, pa je mislil, da je še vedno uboga, in se je je spomnil v svoji oporoki. Sprejela je ponudbo modne tvečke, ki je imela tudi uspeh, kajti njenih klientov je bilo čedalje več.

Konkurenci to seveda ni bilo všeč, pa je priredila natečaj z nagrado 100.000 dolarjev za osebo, ki bi se mogla izkazati z rekordom sreče. Še isti dan, ko so listi in lepaki objavili ta natečaj, je Miss Dulcie zvedela, da je zadela glavni dobitek v loteriji za neki dom za slepe. Bilo je sicer "samo" tisoč dolarjev, a vendar je pomnilo dober prispevek k nagradnemu tekmovanju za novi rekord.

Zmaga pri tem tekmovanju se ni bila določena. Neki William Ward iz Philadelphije se je pojavil na prizorišču in je dokazal, da je trikrat zadela glavni dobitek, a dvakrat je podedoval. Oba glavna tekmovalec sta si bila torej prilično enakovredna.

Konkurenčna tvečka je že aranžirala Mr. Warda kot "prinašalec sreče." Tedaj je prišlo do senzacionalnega preobrata. Star, bogat samce iz Chicaga, je bil svojemu notarju diktiral oporoko, ki je med drugim veljala: "Sem sam na svetu, nihče mi ni bil zvest. V časnikih sem videl sliko Miss Farrove. Je zelo lepo deklet. Ugajam, da bi dosegla rekord sreče. Zato jo imenujem za svojo edino dedičino." Tedaj pa ni bilo nobenega dvoma več: Miss Dulcie je bila izvoljenka sreče. Videti je pa, da se ni na koncu te svoje kariere, kajti govore, da se mnogokrat milijonar poteguje za njeno roko.

OB 175. OBLETNICI BITKE PRI WATERLOO.

Dr. Cabanes, Napoleonov osebni zdravnik, je skušal v eni svojih zadnjih knjig, ki se je imenovala "Uganka Waterlooja", pojasniti okoliščine, ki so povzročile zadnji in odločilni poraz velikega Napoleona.

Privedem navaja Napoleonovo zdravstveno stanje ob tem času. Korzičan tedaj sicer ni bil resno bolan, trpel pa je za napadi hemoroidov, ki so mu povzročali silne bolečine in so ga ovirali, da ni mogel na konja. Peš Napoleon fronte seveda ni mogel inšpicirati in voliti čete kakor v prejšnjih dneh. Ta bolezen pa seveda ni bila edini vzrok. Napoleonovega poraza, vendar je veliko pomagala, da je prišlo do njega.

Rojake prosimo, k o pošljete za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

DELAVSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Prejšnji teden se je tekom takega izgredu zrušil delavski agitator Carl Roth mrtev na tla. Zdravniki so dognali, da ga je zadela srčna kap, ki jo je povzročilo preveliko razburjenje.

Arsdale, ki ga smatrajo oblasti za povzročitelja izgredu, je bil aretiran sredi noči, ko ni mogel dobiti varščine in poklicati odvetnika. Policija je izrabila to priliko ter skušala izsiliti iz njega z raznimi nepostavnimi sredstvi priznanje.

Pomožni državni pravdnik je izjavil, da bo zahteval za Arsdalea petdeset tisoč dolarjev jamščine.

Tovarno Triangle Conduit and Cable Company piketirajo unijski člani, toda stavkorkazov je toliko, da jim je že večkrat uspelo prodrati piketsko vrsto. Pri vsaki taki priliki so se završili krvavi izgredu.

Stavka je bila že v treh drugih sličnih tovarnah, toda posredovanje župana La Guardia je uspelo pobotati delavce z delodajalci, dočim Triangle Conduit odločno zavrača vsak poskus posredovanja.

Preteča stavka v muni-cijski industriji

V stavki newyorških soboslikarjev je bila dosežena poravnava, in dvanaest tisoč unijskih članov se bo polagoma vrnilo na delo.

Pojavila se je pa nevarnost druge stavke in sicer pri Ford Instrument Company, ki izdeluje bombne vizirje za mornarico.

Delavci zahtevajo dvajset centov več na uro, "closed shop", enajst praznikov na leto in tri tedne plačanih počitnic za vse, ki so nad pet let pri kompaniji.

Družba ima do srede časa za premisek. Pri nji je zaposlenih 835 delavcev.

Delavci za Roosevelta

Daniel Tobin, predsednik AFL unije razvalzevalcev in pred sednik delavskega odbora v demokratiški predsedniški kampanji, je naročil delavskim unijam, naj na svojo pest in po svojih načrtih vodijo volilno kampanjo. Mnoge unije so že začele deliti med svoje člane Rooseveltove gumba in lepake. Amalgamated Clothing Workers so izdali v 150.000 iztisih knjižico, kako je mogoče dobiti vsakemu unijskemu članu sedemindvajset glasov z a predsednika Roosevelta. Čemu baš sedemindvajset glasov, ni povedano v knjižici, ki pa v splošnem vsebuje sama dejstva.

Konec stavke pri Celanese Co. v Md.

V Cumberland, Md., je local Textile Workers Union of America sklenil preklicati stavko pri American Celanese Co., ki je bila proglašena pred trinajstimi dnevi. Vodstvo tovarne pravi, da bo trajalo najmanj dva tedna, predno bo obratovanje v polnem razmahu. Delavce bodo najemali po njihovih službenih letih. Stavka je bila proglašena, ker je vodstvo tovarne po krivici odslavilo dva delavca. Vsega skupaj je stavkalo nad devet tisoč delavcev.

TELEFONSKI POGOVOR Z "MRTVECEM."

Nekemu trgovcu v Glogau so pred časom sporočili, da je njegov sin, letalski poročnik, padel. Starši so nato objavili osmrtico. Sedaj pa so prejeli nepričakovano telefonsko vest, s katero jim je poveljnik letalskega krkela, pri katerem je služil poročnik, sporočil, da je mladi mož še živ. Poročnikovo letalo se je med

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA

Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnula.

cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS. Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnom romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.

cena \$1.75

HUBERT

Spisal Paul Keller. Roman iz loveškega življenja.

cena \$1.

JERNAČ ZMAGOVAC

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ. Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.

cena \$1.

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAČ. Mladí koroški Slovenci zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov iz rudarjev.

cena \$1.

KAKOR HRASTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz. Zelo zanimiva povest iz domačega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR. Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjiži pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ. Pisatelj popisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.

cena \$1.

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ. Poznani slovenski pisatelj popljuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK. Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodeke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.

cena \$1.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

bojem vnelo in je treščilo na polje, kakor so to tovariši videli. Poročnik sam pa je ostal živ in so ga Francozi ujeli. Ko so nemške čete vkorakale v Pariz, so ga našli v neki vojni bolnišnici, in ga dali pred

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer. Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.

cena 75c

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer. Ganghoferja pristevajo med najboljše solotne pisatelje. — Samostanski lovec je najboljši mojsterski njegovo delo.

cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR. Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovensčine v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK. Pisatelj v knjiži pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.

cena \$1.

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ. Najboljši in še živči slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.

cena \$1.

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle. Zelo zanimiv roman, segar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi boga Nila.

cena 50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI. Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjiži podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogaski Slatin.

cena \$1.

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK. Poznani humorist v tej knjiži kaže razne značaje ter kulgo sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller. V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodeke na kmetih in posebno v gozdovih.

cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin. Francoski roman zelo napete vsebine.

cena 75c

ZADNJI MOHIKANEK

Spisal J. F. Cooper. Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanjí državi New York in Vermont.

cena \$1.

Naročite pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Poštino plačamo mi.